

Narodna banka na Republika Makedonija

ANKETA ZA KREDITNA AKTIVNOST

Januari, 2007 godina

ANKETA ZA KREDITNA AKTIVNOST¹

Januari 2006

Imajji go predvid zna~eweto na kreditite za funkcionirawe na celokupnata ekonomija, raspolagaweto so specifi~ni kvalitativni informacii za uslovite za kreditirawe zna~itelno go olesnuva razbiraweto na na~inot na funkcionirawe na pazarot na krediti. Od tie pri~ini, vo juli 2006 godina NBRM zapo~na so sproveduvawe Anketa za kreditnata aktivnost na bankite, koja e koncipirana na re~isi ist na~in kako i Anketata na Evropskata centralna banka. **Glavnata cel na anketata** e da obezbedi informacii za nekatnate uslovi za kreditirawe (koi voobi~aeno ne se raspolo~livi). Voedno, anketata ima za cel da dade procena na razli~nite faktori koi deluvaat vrz pobaruva~kata na krediti.

Dobienite informacii od anketata bi trebalo da ovozmo`at poadekvatno tolkuwawe na redovnite statisti~ki podatoci za kreditnata aktivnost na bankite. Imeno, statisti~kite podatoci go poka`uvaat iznosot na odobrenite krediti, kako i promenite vo tekot na opredelen vremenski period, no ne i faktorite koi deluvaat vrz takvite dvi`ewa. Pritoa, informaciiite od anketata koi se odnesuvaat na o~ekuvanite promeni vo standardite za kreditirawe i vo pobaruva~kata na krediti ovozmo`uvaat podobro razbirawe na idnite ekonomski tekovi.

Struktura na anketata za kreditnata aktivnost na bankite

Anketata e nameneta za licata vo bankite odgovorni za koncipirawe na kreditnata politika na bankata. So cel sledewe na promenite vo tekot na opredelen vremenski period, pra{awata vo anketata nema da se menuvaat. Site pra{awa imaat kvalitativna priroda i ne baraat prezentirawe konkretni podatoci.

Obrabotkata na dobienite odgovori na anketnite pra{awa se bazira vrz netirawe na zbirot na procentite na anketirani subjekti koi odgovorile so prvite dve i zbirot na procentite na anketirani subjekti koi odgovorile so poslednite dve alternativni, ili obratno vo zavisnost od pra{aweto (na primer, razlika pomeju zbirot od procentite na zna~itelno porigorozni i delumno porigorozni i zbirot na procentite na delumno porelaksirani i zna~itelno porelaksirani), ne smetajji go neprimenljivo -"net percentage" ili "net balance". So sporedba na dva perioda }e se dobie pretstava za nasokata na promenite vo soodvetnata oblast.

Anketata sodr`i dvaeset i ~etiri pra{awa za minatite i o~ekuvanite dvi`ewa na pazarot na krediti. Pra{awata se odnesuvaat na dvi`ewata od prethodnite tri meseci, odnosno na o~ekuwawata za slednite tri meseci. Vo ramki na pra{awata e izvr{ena sektorska distribucija na dva sektora, pretprijatija i naselenie, kako osnovni nositeli na pobaruva~kata na krediti. Pritoa, vo ramki

¹So Anketata bea opfateni 15 banki, a odgovori dostavija 14 banki.

na sekoj sektor se vključeni prava koi se odnesuwaat na ponudata na krediti, odnosno na uslovite za odobruvawe krediti, faktorite koi deluvale vrz promenata na uslovite (trošoci na kreditirawe, konkurencija, rizik), faktorite koi se zemaat predvid pri ocena na kreditnata sposobnost na komitentite, kako i oekuvawata za promenite vo uslovite za kreditirawe. Voedno, vključeno e i prava za vlijanieto na monetarnata politika vrz kamatnata politika na bankite. Od aspekt na pobaruvačkata na krediti, vo anketata se vključeni prava koi se odnesuwaat na nasokata na nejzinata promena, faktorite (potrebi za finansirawe, alternativni izvori i ostanato) i oekuvawata za naredniot period. Vo ramki na prawata za sektorot naselenie e napravena distinkcija pomeju stanbenite i potrošuvackite krediti. Anketata za kreditnata aktivnost vključwa i dve posebni prava vo koi se navedeni pogolem broj na konkretni faktori koi deluvaat vrz procesot na kreditirawe na pretprijatijata i naselenieto. Vo funkcija na prezentirawe specifični dwe ili problemi što ne se opfateni so postavenite prava, na krajot na anketata e vključeno i otvoreno prawe.

Rezultati od anketata za kreditnata aktivnost na bankite za četvrtiot kvartal na
2006 godina²

I. Krediti na pretprijatijata

1. Vo koja nasoka se promeneti uslovite za kreditirawe na Vaša banka, od aspekt na odobruvaweto krediti na pretprijatijata vo izminatite tri meseci?

	Vкупно		Krediti na mali i sredni pretprijatija		Krediti na големи pretprijatija		Kratkoročni krediti		Dolgoročni krediti	
	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007
Značitelno se pokonzervativni	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
Delumno se pokonzervativni	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
Vo osnova ostanaa nepromeneti	36,8	36,0	9,0	36,0	42,1	39,4	40,0	39,4	38,9	14,4
Delumno se porelaksirani	63,2	60,3	91,0	63,8	57,9	60,4	60,0	60,4	61,1	85,4
Značitelno se porelaksirani	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
Neprimenljivo	0,1	3,5	0,1		0,1		0,1		0,1	
Vкупno	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Neto procent	-63,2	-60,3	-91,0	-63,8	-57,9	-60,4	-60,0	-60,4	-61,1	-85,4
Broj na banki koi odgovorile	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na procentite "značitelno se pokonzervativni" i "delumno se pokonzervativni", i zbirot na procentite "delumno se porelaksirani" i "značitelno se porelaksirani".

Vo četvrtiot kvartal na 2006 godina, poveќе od polovina od anketiranite banki ukačuvaaat deka uslovite za kreditirawe na korporativniot sektor se delumno porelaksirani. Pritoa, duri 85,4% od bankite se izjasnile za delumna relaksiranost na segmentot na dolgoročno kreditirawe, što rezultirače so značitelno pomestuvawe na neto-procentot sporedeno so prethodniot kvartal.

²Odgovorite se ponderirani vo soglasnost so učestvoto na bankite na oddelnite pazarni segmenti (kreditirawe na pretprijatija i kreditirawe na naselenie).

2. Kako vlijaeja dolunavedenite faktori vrz uslovite za kreditirawe na Va{ata banka, od aspekt na odobruvaweto krediti na pretprijatijata vo izminatite tri meseci (se odnesuva na odgovorot na pra{aweto 1 vo kolonata vkupno). Ve molime oceneto go pridonesot za konzervativnosta ili relaksiranosta na kreditnite standardi koristej}i ja slednava skala:

-- = zna~itelno pridonesuvaat za pokonzervativni uslovi za kreditirawe
 - = delumno pridonesuvaat za pokonzervativni uslovi za kreditirawe
 0 = pridonesuvaat za nepromenetost na uslovite za kreditirawe
 + = delumno pridonesuvaat za relaksirawe na uslovite za kreditirawe
 ++ = zna~itelno pridonesuvaat za relaksirawe na uslovite za kreditirawe
 NP = neprimenljivo

²*Odgovorite se ponderirani vo soglasnost so u~estvoto na bankite na oddelni te pazarni segmenti (kreditirawe na pretprijatija i kreditirawe na naselenieto).*

	--	-	o	+	++	NP	Neto procent	
							oktomvri 2006	januari 2007
A) Tro{oci na finansiskite sredstva i ograni~uvawa na bilansot na sostojba			2.8	27.5			0.0	0.0
-Tro{oci povrzani za kapitalnata pozicija na Va{ata banka		22.9	46.6	30.3			19.6	-7.4
-Pristap na bankata do pazarno finansirawe (na primer, na pazaret na pari)			37.4	62.4			-57.9	-62.4
-Likvidnosnata pozicija na Va{ata banka			38.8	33.8	27.2		-63.5	-61
B) Pritisok od konkurencija			29.6	2.8	3.9		0.0	0.0
-Konkurencija od drugi banki			7.1	86.6	3.7	2.4	-91	-90.3
-Konkurencija od nebankarski sektor	23.1		64.9	5.7	3.7	2.4	15	13.7
-Konkurencija od pazarno finansirawe	23.1		70.6		3.7	2.4	-9	19.4
V) Percepcija za rizikot			32.4	0.3			0.0	0.0
-O~ekuvawa za vkupnata ekonomska aktivnost			42.7	31.6		25.5	-78.5	-31.6
-O~ekuvawa za perspektivata na grankata na koja ~ pripaja pretprijatieto i na perspektivata na poedine~nite firmi			42.8	54.6		2.4	-85.2	-54.6
-Rizik od nerealizirawe na kolateralot		30.7	43.5	23.2		2.4	-17.5	7.5
G) Ostanati faktori, Ve molime navedete gi							0.0	0.0

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na "--" (zna~itelno pridonesuvaat za pokonzervativni uslovi za kreditirawe) i "-" (delumno pridonesuvaat za pokonzervativni uslovi za kreditirawe) i zbirot na "+" (delumno pridonesuvaat za relaksirawe na uslovite za kreditirawe) i "++" (zna~itelno pridonesuvaat za relaksirawe na uslovite za kreditirawe).

Vo ~etvrtiot kvartal, kako najzna~aen faktor {to pridonel za relaksirawe na uslovite za kreditirawe na korporativniot sektor, bankite ja istaknuvaat konkurencijata od drugi banki (90,3%), po {to sleduva pristapot na bankata do

pazarnoto finansirawe, likvidnosta pozicija na bankata kako i o~ekuvawata za perspektivata na grankata na koja i pripaja pretprijatieto.

Vo sporedba so prethodniot kvartal, pogolemi promeni se zabele`ani kaj faktorite za o~ekuvawata za vkupnata ekonomska aktivnost, kako i kaj rizikot od nerealizirawe na kolateralot, koi od zonata na faktori koi delumno pridonesuvaat za relaksirawe na uslovite za kreditirawe, vo ~etvrtiot kvartal se oceneti kako neutralni faktori.

3. Ve molime, ocenete ja va`nosta na oddelnite faktori pri procena na kreditnata sposobnost na pretprijatijata.

-- = potpolno neva`ni

- = delumno va`ni

0 = va`ni

+ = mnogu va`ni

++ = iskluitelno va`ni

NP = neprimenljivo

	--	-	0	+	++	NP	Neto procent	
							oktomvri 2006	januari 2007
Poznavawe na klientot preku deloven odnos			3,9	57,3	38,6		94,0	95,9
Procenet bonitet na klientot				8,3	91,5		100,0	99,8
Lojalnost kon bankata			30,2	39,3	30,3		68,6	69,6
Kapitalnata mo} na klientot			12,7	84,3	2,8		85,3	87,1
Prihodi te na klientot			4,5	89,1	6,2		95,2	95,3
Kvalitetot na investicioniot proekt			27,6	41,6	30,6		70,9	72,2
Kvalitetot na upravuvaweto vo pretprijatieto			4,5	32,3	63,0		91,7	95,3
Vrednosta na hipotekata		26,5	29,2	43,8	0,3		38,7	17,6
Prihodnata/kapitalnata mo} na garantite		25,9	46,4	27,2	0,3		24,9	1,6
Visinata na u~estvoto vo finansiraweto		23,1	40,5	5,5	30,7		36,2	13,1
Ostanati faktori, Ve molime navedete gi							0,0	0,0

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na "++" (iskluitelno va`ni) i "+" (mnogu va`ni) i zbirot na "-" (delumno va`ni) i "--" (potpolno neva`ni)

*Kako ostanati faktori za procena na kreditnata sposobnost na pretprijatieto, bankite gi naveduvaat minatoto iskustvo so vra}awe na dolgovi kon bankata, operativniot gotovinski tek na pretprijatieto i stepenot na zadol`enost na klientot.

Kako faktori koi se iskluitelno va`ni pri procenka na kreditnata sposobnost na pretprijatijata, najgolem broj od bankite 91,5% i 63%, soodvetno, uka`uvaat na procenetiot bonitet na klientot i na kvalitetot na upravuvaweto vo pretprijatieto. Voedno, nad polovina od bankite, kako mnogu va`ni faktori, gi naveduvaat poznavaweto na klientot preku deloven odnos, kapitalnata mo} na klientot kako i negovite prihodi.

Vo sporedba so prethodniot kvartal, odgovorite na anketiranite banki imaat sli~na distribucija. Iskluk pretstavuvaat faktorite za visinata na u~estvoto vo finansiraweto i prihodnata mo} na garantite, koi od zonata na mnogu va`ni faktori vo prethodniot kvartal, vo ~etvrtiot kvartal preminaa vo grupata na va`ni faktori.

4. Vo koja nasoka se promeneti uslovite na Va{ata banka, od aspekt na odobruvaweto krediti na pretprijatijata vo izminatite tri meseci? Ve molime ocenete go sekoj faktor koristej{i ja skalata:

-- = zna~itelno se porigorozni
 - = delumno se porigorozni
 0 = vo osnova ostanaa nepromeneti
 + = delumno se porelaksirani
 ++ = zna~itelno se porelaksirani
 NP = neprimenljivo

	--	-	o	+	++	NP	Neto procent	
							oktomvri 2006	januari 2007
A) Kamatna stapka na kreditite			14,5	56,9	28,4		-81,7	-85,3
B) Ostanati uslovi i rokovi			2,8	27,2			2,7	2,7
-Nekamatni prihodi			46,6	52,9		0,3	-50,2	-52,9
-Golemina na zaemot ili na kreditnata linija			47,6	52,2			-53,0	-52,2
-Barawa za kolateral			44,0	55,8			-56,6	-55,8
-Dostasuvawe na zaemite			62,8	37,0			-9,6	-37,0
V) Ostanati faktori, Ve molime navedete gi								0,0

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na "--" (zna~itelno se pokonzervativni) i "-" (delumno se pokonzervativni) i zbirot na "+" (delumno se porelaksirani) i "++" (zna~itelno se porelaksirani)

Vo ~etvrtiot kvartal vo 2006 godina, pove}e od polovina od anketiranite banki uka`uvaat na delumno relaksirawe na site uslovi za kreditirawe, so iskluk na uslovot za dostasuvawe na kreditite. Vo sporedba so prethodniot kvartal, pogolemi promeni kaj neto procentite ne se zabele`ani, osven kaj uslovot za dostasuvawe na kreditite, kade {to imame zgolemuwawe na neto procentot {to se dol`i na pogolema koncentracija na odgovorite koi {to ovoj uslov ocenuvaat deka e delumno porelaksiran vo odnos na prethodniot period.

5. Kakvo vlijanie vrz va{ata kamatna politika (kamati na novoodobreni krediti na pretprijatijata) imaa promenite vo monetarnata politika vo poslednite tri meseci?

	Vкупно		Kredi ti na mali i sredni pretprija tija		Kredi ti na golemi pretprija tija		Kratkoro~ni kredi ti		Dolgoro~ni kredi ti	
	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007
Zna~itelno vlijaeja	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
Delumno vlijaeja	24.8	25.0	24.8	25.0	24.8	25.0	54.6	25.0	24.8	28.5
Nezna~itelno vlijaeja	11.8	41.9	68.6	45.4	18.0	45.4	14.5	45.4	18.0	41.9
Ne vlijaeja	30.6	29.1	6.3	29.1	56.9	29.1	30.6	29.1	56.9	29.1
Neprimenljivo	32.6	3.5	0.1		0.1		0.1		0.1	
Vкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Neto procent	-30.3	-28.8	-6.0	-28.8	-56.6	-28.8	-30.3	-28.8	-56.6	-28.8
Broj na banki koi odgovorile	14		14	14	14	14	14	14	14	14

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju procentite "zna~itelno vlijaeja" i "ne vlijaeja"

Pove e od 40% od bankite ocenuvaa deka promenite vo monetarnata politika nezna itelno vlijaat vrz nivnatata kamatna politika, dodeka skoro identična distribucija ima na odgovorite na bankite koi smetaa deka monetarnata politika ne vlijae ili pak delumno vlijae vrz nivnata politika na odobruvawe na krediti. Sporedeno so tretiot kvartal, pogolemi promeni vo neto procentite ne se zabele ani, { to delumno pretstavuva rezultat na nezna itelnite pomestuvawa vo kamatnata stapka na NBRM vo ovoj period.

6. Kako se promeni pobaruva kata na krediti od strana na pretprijatijata vo poslednite tri meseci, iskl uvaj i gi voobi aenite sezonski fluktacii?

	Vкупno		Kredit i na mali i sredni pretprijatija		Kredit i na golemi pretprijatija		Kratkoročni kredit i		Dolgoro�ni kredit i	
	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007
Značitelno e namalena	0.0		0.0		0.0		0.0		0.0	
Delumno e namalena	0.0		0.0		0.0		0.0		0.0	
Vo osnova ostana nepromeneta	66.7	3.4	66.7	26.5	71.5	15.0	69.4	37.4	39.6	9.3
Delumno e zgolemena	27.9	90.5	33.3	73.3	28.5	84.8	30.6	62.4	34.1	90.5
Značitelno e zgolemena	0.0		0.0		0.0		0.0		0.0	
Neprimenlivo	5.5	5.9	0.1		0.1		0.1		26.4	
Vкупno	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Neto procent	27.9	90.5	33.3	73.3	28.5	84.8	30.6	62.4	34.1	90.5
Broj na banki koi odgovorile	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na procentite "značitelno e zgolemena" i "delumno e zgolemena" i zbirot na procentite "delumno e namalena" i "značitelno e namalena".

Vo  etvrtiot kvartal na 2006, 90,5% od bankite uka uvaat na delumno zgolemuvaawe na pobaruva kata na krediti od strana na korporativniot sektor, pri { to porast na neto procentite e registriran kaj site vidovi krediti.

7. Kako navedenite faktori vlijaeja na pobaruva kata na krediti od strana na pretprijatijata (se odnesuva na odgovorot na pra aweto 6 vo kolonata vкупno). Ve molime ocenete go sekoj faktor upotrebuvaj i ja skalata:

-- = značitelno pridonesuva za namaluvawe na pobaruva kata

- = delumno pridonesuva za namaluvawe na pobaruva ka

0 = pridonesuva za nepromenetost na pobaruva kata

+ = delumno pridonesuva za zgolemuvaawe na pobaruva kata

++ = značitelno pridonesuva za povioka pobaruva ka

NP = neprimenlivo

	--	-	o	+	++	NP	Neto procent	
							oktomvri 2006	januari 2007
A) Potrebi za finansirawe			2,8	27,2	0,3	2,4	0,0	0,0
- Investicii vo osnovni sredstva			2,8	96,7	0,3		66,3	97,0
- Investicii vo zalih i obrten kapital			35,0	37,3	27,5		63,1	64,8
-Prestrukturirawe na dolgot	2,8		40,8	27,2	0,3	28,7	23,8	24,7
B) Upotreba na alternativno finansirawe			2,8	27,5		5,2	0,0	0,0
- Interno finansirawe			93,7	0,3		5,8	-2,4	0,3
-Zaemi od ostanati banki		23,1	17,0	53,9		5,8	23,0	30,8
- Izdavawe na sopstveni hartii od vrednost			44,2	3,8		51,8	0,3	3,8
V) Ostanati faktori, Ve molime navedete gi							0,0	0,0

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na "++" (značitelno pridonesuva za povioka pobaruva ka) i "+" (delumno pridonesuva za povioka pobaruva ka) i zbirot na "-" (delumno pridonesuva za namaluvawe na pobaruva kata) i "--" (značitelno pridonesuva za namaluvawe na pobaruva kata)

Kako faktori koi delumno pridonesuvaat za zgolemuwawe na pobaruwa~kata na finansiski sredstva na pretprijatijata, 96,7% od bankite se izjasnile za investiciite vo osnovnite sredstva kako i za kreditite od ostanatite banki (53,9% od bankite). Od druga strana efektot na upotrebata na izvorite na alternativno finansirawe, najgolem del od bankite go ocenuvaat kako neutralen. Sporedbata na poslednite dva analizirani kvartala pogolemi promeni poka`uva kaj investiciite vo osnovni sredstva, koi vo ovoj kvartal pogolem procent od bankite gi ocenuvaat kako faktor { to pridonesuva za porast na pobaruwa~kata na krediti.

8. Ve molime navedete gi Va{ite o~ekuvawa za nasokata na promena na uslovite za kreditirawe na Va{ata banka vo narednite tri meseci, od aspekt na odobruvaweto na krediti na pretprijatijata.

	Vкупно		Krediti na mali i sredni pretprijatija		Krediti na големи pretprijatija		Kratkoro~ni krediti		Dolgoro~ni krediti	
	oktomври 2006	januari 2007	oktomври 2006	januari 2007	oktomври 2006	januari 2007	oktomври 2006	januari 2007	oktomври 2006	januari 2007
Zna~itelno je se zaostat	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
Delumno je se zaostat	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
Vo osnova je ostanat nepromeneti	66,6	62,8	63,1	62,8	66,6	62,8	40,3	62,8	40,3	66,3
Delumno je se relaksiraat	33,4	33,5	36,9	37,0	33,4	37,0	59,7	37,0	59,7	33,5
Zna~itelno je se relaksiraat	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
Neprimenlivo	0,1	3,4	0,1		0,1		0,1		0,1	
Vкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Neto procent	-33,4	-33,5	-36,9	-37	-33,4	-37	-59,7	-37	-59,7	-33,5
Broj na banki koi odgovorile	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na procentite "zna~itelno je se zaostat" i "delumno je se zaostat" i zbirot na procentite "delumno je se relaksiraat" i "zna~itelno je se relaksiraat".

Najgolem del od bankite (62,8%) vo naredniot period ne o~ekuvaat promena vo uslovite za kreditirawe, dodeka ostanatite anketirani banki o~ekuvaat nivno delumno relaksirawe. Sporedeno so prethodniot kvartal, pogolemi promeni se utvrdeni kaj neto procentite kaj kratkoro~nite i dolgoro~nite krediti, kade { to za razlika od tretiot kvartal, koga se o~ekuva {e nivno delumno relaksirawe, vo ovoj kvartal ne se o~ekuvaat promeni vo uslovite za kreditirawe kaj ovie dva sektora.

9. Ve molime navedete gi Va{ite o~ekuvawa za nasoka na promena na pobaruwa~kata na krediti od strana na pretprijatijata vo narednite tri meseci (isklu~uvaj}i gi voobi~aenite sezonski fluktuacii).

	Vкупно		Krediti na mali i sredni pretprijatija		Krediti na големи pretprijatija		Kratkoro~ni krediti		Dolgoro~ni krediti	
	oktomври 2006	januari 2007	oktomври 2006	januari 2007	oktomври 2006	januari 2007	oktomври 2006	januari 2007	oktomври 2006	januari 2007
Zna~itelno je se namali	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
Delumno je se namali	0,0		0,0		0,0		0,0		0,0	
Vo osnova je ostane nepromeneta	32,4	33,9	32,4	33,9	12,8	37,3	35,9	33,9	35,1	36,3
Delumno je se zgolemi	61,4	60,0	67,6	65,9	87,2	62,5	64,1	65,9	61,3	63,5
Zna~itelno je se zgolemi	0,0		0,0		0,0		0,0		3,6	
Neprimenlivo	6,3	5,8	0,1		0,1		0,1		0,1	
Vкупно	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Neto procent	61,4	60	67,6	65,9	87,2	62,5	64,1	65,9	64,9	63,5
Broj na banki koi odgovorile	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na procentite "zna~itelno je se zgolemi" i "delumno je se zgolemi" i zbirot na procentite "delumno je se namali" i "zna~itelno je se namali".

Sporod ocenite na najgolem broj od bankite, vo naredniot period se o~ekuva delumno zgolemuвање na pobaruva~kata na krediti od strana na pretprijatija, dodeka edna tretina od anketirani banki ocenuva deka pobaruva~kata }e ostane nepromeneta. Vo odnos na prethodniot kvartal, pogolemi promeni kaj neto-procentite ne se zabele`ani so isclu~ok na pobaruva~kata na krediti na golemite pretprijatija.

Kredit i na naselenieto

10. Vo koja nasoka se promeneti uslovite za kreditirawe na Va { ata banka od aspekt na odobruvaweto krediti na naselenieto vo izminatite tri meseci?

	S tanbeni kredit i		Po tro { uva~ki kredit i		Os t ana t i kredit i	
	ok t omvri 2006	januari 2007	ok t omvri 2006	januari 2007	ok t omvri 2006	januari 2007
Zna~itelno se pokonzervativni	0,0		0,0		0,0	
Delumno se pokonzervativni	0,5	0,5	0,0		0,0	
Vo osnova ostanaa nepromeneti	69,1	12,4	34,8	19,7	29,6	14,5
Delumno se porelaksirani	16,8	72,4	65,3	26,1	56,5	84,9
Zna~itelno se porelaksirani	5,2	5,2	0,0	54,2	13,3	
Neprimenlivo	8,5	9,5	0,0		0,7	0,6
Vkupno	100	100	100	100	100	100
Ne to procen t	-21,5	-77,1	-65,3	-80,3	-69,8	-84,9
Broj na banki koi odgovorile	14	14	14	14	14	14

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na procentite "zna~itelno se pokonzervativni" i "delumno se pokonzervativni", i zbirot na procentite "delumno se porelaksirani" i "zna~itelno se porelaksirani".

Vo ~etvrtiот kvartal, 72,4% od bankite uka`uvaat na delumno relaksirawe na uslovite za odobruvawe stanbeni krediti, a okolu polovina od bankite uka`uvaat na zna~itelno relaksirawe na uslovite za odobruvawe potro { uva~ki krediti, { to rezultira vo pomestuvawe na neto-procentite sporedeno so prethodniот kvartal vo nasoka na pogolema relaksiranost na uslovite za kreditirawe.

11. Vo koja nasoka vlijaeja dolunavedenite faktori vrz uslovite za kreditirawe na Va { ata banka vo pogled na odobruvaweto na stanbeni krediti na naselenieto vo izminatite tri meseci (se odnesuva na odgovorot na pra { aweto 10). Ve molime ocenete go pridonesot na navedenite faktori za konzervativnosta ili relaksiranosta na uslovite za kreditirawe koristej}i ja slednava skala:

--= značitelno pridonesuvaat za pokonzervativni uslovi za kreditirawe

- = delumno pridonesuvaat za pokonzervativni uslovi za kreditirawe

0 = pridonesuvaat za nepromenetost na uslovite za kreditirawe

+ = delumno pridonesuvaat za relaksirawe na uslovite za kreditirawe

++ = značitelno pridonesuvaat za relaksirawe na uslovite za kreditirawe

NP = neprimenljivo

	--	-	0	+	++	NP	Neto procent	
							oktombri 2006	januari 2007
A) Trošoci na finansijske sredstva i ograničevawa na bilansot na sestojba		2,7	84,6			12,7	0,5	2,7
B) Pritisok od konkurencija			5,6	8,9		0,9	0,0	0,0
-Konkurencija od drugi banki			5,6	67,0	18,3	9,1	-85,2	-85,3
V) Percepcija za rizikot		0,5	5,6			0,9	0,0	0,5
-Očekuvawa za vkupnata ekonomska aktivnost		0,5	45,1	45,3		9,1	-43,8	-44,8
-Rizik od nerealizirawe na kolateralot		14,6	76,3			9,1	30,9	14,6
- Kreditna sposobnost na potrošuvate		14,1	71,6	5,2		9,1	-5,2	8,9
G) Ostanati faktori, Ve molime navedete gi			0,6			0,8	0,0	0,0

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na "--" (značitelno pridonesuvaat za pokonzervativni uslovi za kreditirawe) i "-" (delumno pridonesuvaat za pokonzervativni uslovi za kreditirawe) i zbirot na "+" (delumno pridonesuvaat za relaksirawe na uslovite za kreditirawe) i "++" (značitelno pridonesuvaat za relaksirawe na uslovite za kreditirawe).

Od aspekt na faktorite koi pridonesuvaat za promena na uslovite za kreditirawe na naselenieto, 67% i 45.3% od bankite, soodvetno ocenile deka konkurencijata od drugite banki kako i očekuvawata za vkupnata ekonomska aktivnost, delumno pridonesuvaat za relaksirawe na uslovite za kreditirawe.

12. Ve molime, ocenete ja vašnosta na oddelnite faktori, pri procena na kreditnata sposobnost na naselenieto.

-- = potpolno neva`ni
 - = delumno va`ni
 0 = va`ni
 + = mnogu va`ni
 ++ = isklu~itelno va`ni
 NP = neprimenlivo

	--	-	o	+	++	NP	Neto procent	
							oktomvri 2006	januari 2007
Poznavawe na klientot preku deloven odnos			44.3	13.6	42.1		71.6	55.7
Procenet bonitet na klientot			6.1	38.1	55.8		93.9	93.9
Lojalnost kon bankata			73.8	26.2			23.7	26.2
Kapitalnata mo} na klientot		39.9	44.5	6.0	9.6		-23.3	-24.3
Prihodi te na klientot			0.9	85.8	13.3		85.8	99.1
Kvalitet na upravuvaweto vo pretprijatieto vo koe e vraboten klientot			31.1	62.6	5.9	0.4	71.4	68.5
Vrednost na hipotekata			64.7	35.3			30.2	35.3
Prihodna/kapitalna mo} na garantite			15.4	42.5	2.2	39.9	31.4	44.7
Visina na u~estvoto vo finansiraweto		53.6	36.1	4.4	4.6	1.3	-30.0	-44.1
Ostanati faktori, Ve molime navedete gi			0.5			8.2	0.0	0.0

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na "++" (isklu~itelno va`ni) i "+" (mnogu va`ni) i zbirot na "-" (delumno va`ni) i "--" (potpolno neva`ni)

Okolu polovina od anketiranite banki se izjasnile deka kako isklu~itelno va`ni faktori pri procena na kreditnata sposobnosta na naselenieto se poznavaweto na klientot preku deloven odnos kako i negoviot procenet bonitet. Od druga strana pak, kako mnogu va`ni faktori, bankite gi ocenile prihodite na klientot, kvalitetot na upravuvaweto na pretprijatieto vo koe e vraboten klientot kako i prihodnata/kapitalnata mo} na garantite. Vo sporedba so prethodniot kvartal, pogolemi promeni vo neto procentite ne se zabele`ani.

13. Kakvo vlijanie vrz va{ata kamatnata politika (kamati na novoodobreni krediti na naselenieto) imaa promenite vo monetarnata politika vo poslednite tri meseci?

	Vkupno		Stanbeni krediti		Potro{uva~ki krediti		Kratkoro~ni krediti		Dolgoro~ni krediti	
	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007
Zna~itelno vlijaeja	0.0		0.0		0.0		0.0		0.0	
Delumno vlijaeja	7.8	21.3	7.8	20.7	9.9	35.0	9.9	21.3	7.8	21.3
Nezna~itelno vlijaeja	47.7	8.6	23.5	11.0	62.7	10.8	62.7	10.8	24.0	10.8
Ne vlijaeja	14.2	54.2	59.3	58.8	27.5	54.2	27.5	67.9	27.5	67.9
Neprimenlivo	30.4	15.9	9.5	9.5	0.0		0.0		40.8	
Vkupno	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Neto procent	-14.2	-54.2	-59.3	-58.8	-27.5	-54.2	-27.5	-67.9	-27.5	-67.9
Broj na banki koi odgovorile	14	14	14	14	14	14	14	14	14	14

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju procentite "zna~itelno vlijaeja" i "ne vlijaeja"

Pove}e od polovina od anketiranite banki, ocenile deka vo ~etvrtiot kvartal promenite vo monetarnata politika ne vlijele vrz nivoto na kamatnite stapki na

novodobrenite krediti na naselenieto, {to delumno pretstavuva rezultat na nezna~itelните pomestuvawa vo kamatnata stapka na NBRM vo ovoj period.

14. Vo koja nasoka se promeneti uslovite na Va{ata banka, od aspekt na odobruvaweto stanbeni krediti na naselenieto, vo izminatite tri meseci? Ve molime ocenete go sekoj faktor koristej}i ja skalata:

-- = zna~itelno se pokonzervativni

- = delumno se pokonzervativni

0 = vo osnova ostanaa nepromeneti

+ = delumno se porelaksirani

++ = zna~itelno se porelaksirani

NP = neprimenljivo

	--	-	o	+	++	NP	Neto procent	
							oktomvri 2006	januari 2007
A) Cena			26.1	58.7	5.2	10.0	-8.7	-63.9
B) Ostanati uslovi			5.0			10.0	0.0	0.0
-Obvrski za kolateral			69.2	20.8		10.0	-18.5	-20.8
-Pokrienost na kreditot so kolateral ("loan to value"ratio)			69.2	20.8		10.0	-18.5	-20.8
-Dostasuvawe na zaemite			52.3	24.0	13.7	10.0	-22.0	-37.7
-Provizii			34.5	55.5		10.0	0.0	-55.5
V) Ostanati faktori, Ve molime navedete gi						9.5	0.0	0.0

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na "--" (zna~itelno se pokonzervativni) i "-" (delumno se pokonzervativni) i zbirot na "+" (delumno se porelaksirani) i "++" (zna~itelno se porelaksirani)

Od aspekt na uslovite na kreditirawe na naselenieto, 58,7% i 55.5% od bankite, soodvetno, gi ocenuvaat cenata na stanbenite krediti i proviziite kako faktori koi {to delumno se porelaksirani.

Najgolema promena e utvrdena kaj neto procentite na uslovite cena i provizii, koi za razlika od tretiot kvartal koga ne bea predmet na promeni, vo ~etvrtiot kvartal bankite gi ocenuvaat kako faktori kaj koi e izvr{eno delumno relaksirawe.

15. Kako vlijaeja dolunavedenite faktori vrz uslovite za kreditirawe na Va{ata banka vo izminatite tri meseci od aspekt na odobruvaweto potro{uva~ki krediti i ostanati krediti na naselenieto (se odnesuva na odgovorot na pra{aweto 10). Ve molime ocenete go pridonesot na navedenite faktori za konzervativnosta ili relaksiranosta na uslovite za kreditirawe koristej}i ja slednava skala:

-- = značitelno pridonesuvaat za pokonzervativni uslovi za kreditirawe
 - = delumno pridonesuvaat za pokonzervativni uslovi za kreditirawe
 0 = vo osnova pridonesuvaat za nepromenetost na uslovite za kreditirawe
 + = delumno pridonesuvaat za relaksirawe na uslovite za kreditirawe
 ++ = značitelno pridonesuvaat za relaksirawe na uslovite za kreditirawe
 NP = neprimenljivo

	--	-	o	+	++	NP	Neto procent	
							oktomvri 2006	januari 2007
A) Trošoci na finansiski sredstva i ograničuvawa na bilansot na sostojba		0.5	93.5	6.2			-5.9	-5.7
B) Pritisok od konkurencija			5.0	6.3			0.0	0.0
-Konkurencija od drugi banki			13.2	42.3	44.5		-89.1	-86.8
V) Percepcija za rizikot		0.5	5.6				0.0	0.0
-Očekuvawa za vkupnata ekonomska aktivnost		0.9	52.9	46.2			-46.5	-45.3
-Rizik od nerealizirawe na kolateralot		15.5	84.5				18.1	15.5
-Kreditna sposobnost na potrošuvavite		14.1	80.5	5.4			-15.9	8.7
G) Ostanati faktori, Ve molime navedete gi						8.2	0.0	0.0

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na "--" (značitelno pridonesuvaat za pokonzervativni uslovi za kreditirawe) i "-" (delumno pridonesuvaat za pokonzervativni uslovi za kreditirawe) i zbirot na "+" (delumno pridonesuvaat za relaksirawe na uslovite za kreditirawe) i "++" (značitelno pridonesuvaat za relaksirawe na uslovite za kreditirawe).

Konkurencijata od drugite banki e faktor što 44,5% od bankite go ocenuvaa kako faktor što značitelno vlijae za relaksirawe na uslovite na kreditirawe. Od druga strana, 46,2% od bankite ocenile deka očekuvawata za vkupnata ekonomska aktivnost e faktor koj što delumno pridonesuva za relaksirawe na uslovite za odobruvawe na potrošuvavite krediti i ostanati krediti na naselenieto. Sporedбата na poslednite dva kvartala pogolema promena ne pokažuva pogolemi promeni kaj neto-procentite.

16. Vo koja nasoka se promeneti uslovite na Vašata banka za odobruvawe potrošuvavite krediti i ostanati krediti na naselenieto vo izminatite tri meseci? Ve molime ocenete go sekoj faktor koristej ja skalata:

-- = zna~itelno se pokonzervativni
 - = delumno se pokonzervativni
 0 = vo osnova ostanaa nepromeneti
 + = delumno se porelaksirani
 ++ = zna~itelno se porelaksirani
 NP = neprimenljivo

	--	-	o	+	++	NP	Neto procent	
							oktomvri 2006	januari 2007
A) Kamatna stapka na kreditite		0.5	19.7	39.3	40.5		-48.8	-79.3
B) Ostanati uslovi		0.5	5.0				0.0	0.0
-Obvrski za kolateral		0.5	68.0	31.5			-13.5	-31.0
-Dostasuvawe na zaemite		0.5	68.0	31.5			-53.6	-31.0
-Nekamatni prihodi		0.5	30.3	15.6	39.9	13.7	-12.8	-55.0
V) Ostanati faktori, Ve molime navedete gi						8.2	0.0	0.0

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na "--" (zna~itelno se pokonzervativni) i "-" (delumno se pokonzervativni) i zbirot na "+" (delumno se porelaksirani) i "++" (zna~itelno se porelaksirani)

Vo poslednite tri meseci, okolu 40% od bankite uka`uvaat na zna~itelno relaksirawe kaj kamatnite stapki na kreditite i nekamatnite prihodi. Voedno, edna tretina od anketiranite banki ocenile deka obvrskite za kolateral kako i dostasuvaweto na kreditite se delumno porelaksirani pri odobruvaweto na potro{uva~kite krediti. Sledstveno, sporedeno so prethodniot kvartal neto-procentite se promeneti vo nasoka koja poka`uva pogolema relaksiranost na uslovite za kreditirawe.

17. Kako se promeni pobaruva~kata na krediti od strana na naselenieto vo poslednite tri meseci, iskluvaj}i gi voobi~aenite sezonski fluktacii?

	Stanbeni krediti		Potro{uva~ki krediti		Ostanati krediti	
	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007
Zna~itelno e namalena	0.0		0.0		0.0	
Delumno e namalena	0.0		0.0	0.9	0.0	
Vo osnova oстана nepromeneta	23.5	63.2	14.9	13.2	17.0	27.8
Delumno e porelaksirana	66.6	26.8	71.9	72.2	83.1	72.2
Zna~itelno e porelaksirana	0.0		13.3	13.7	0.0	
Neprimenljivo	10.0	10.0	0.0		0.0	
Vkupno	100	100	100	100	100	100
Neto procent	66.6	26.8	85.2	85.0	83.1	72.2
Broj na banki koi odgovorile	14	14	14	14	14	14

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na procentite "zna~itelno e zgolemena" i "delumno e zgolemena" i zbirot na procentite "delumno e namalena" i "zna~itelno e namalena".

Vo ~etvrtiot kvartal, 72,2% od bankite ocenile deka pobaruva~kata na potro{uva~ki krediti od strana na naselenieto e delumno zgolemena, dodeka 63,2% od bankite se izjasnile deka nema promena kaj pobaruva~kata za stanbeni krediti.

18. Kako vlijaea dolunavedenite faktori na pobaruva~kata na stanbeni krediti od strana na naselenieto vo izminatite tri meseci (se odnesuva na pra{aweto 17). Ve molime ocenete go sekoj faktor posebno upotrebuvaj}i ja skalata:

-- = zna~itелno pridonесuва за namaluvawe na pobaruva~kata
 - = delumno pridonесuва за namaluvawe na pobaruva~kata
 0 = pridonесuва за nepromenetost na pobaruva~kata
 += delumno pridonесuва за zgolemuвawe na pobaruva~kata
 ++ = zna~itелno pridonесuва за zgolemuвawe na pobaruva~kata
 NP = neprimenljivo

	--	-	0	+	++	NP	Neto procent	
							oktomври 2006	januari 2007
A) Potrebi za finansirawe			5.6			1.8	0.0	0.0
- Perspektivi na pazarot za stanбena izgradba		39.9	37.1	13.0		10.0	55.9	-26.9
-Doverba na potro {uva~ite			66.0	24.0		10.0	10.8	24.0
-Tro {oci na potro {uva~ite koi ne se povrzani za domuvaweto			90.0			10.0	-13.3	0.0
B) Upotreba na alternativno finansirawe			5.6			1.8	0.0	0.0
-Za { tedi na naselenieto			90.0			10.0	17.1	0.0
-Krediti od ostanati banki		56.4	18.0	15.6		10.0	-30.4	-40.8
- Ostanati izvori na finansirawe			87.2			12.8	0.0	0.0
V) Ostanati faktori , Ve molime navedete gi							0.0	0.0

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na "++" (zna~itelno pridonесuва за povisoka pobaruva~ka) i "+" (delumno pridonесuва за povisoka pobaruva~ka) i zbirot na "-" (delumno pridonесuва за namaluvawe na pobaruva~kata) i "--" (zna~itelno

Najgolem del od bankите ocenile deka vo poslednite tri meseci, navedenite faktori ne vlijaеe за promenata na pobaruva~kata na stanбeni krediti, osven kreditite od ostanatite banki, koi pove}e od polovina od anketiranите bankите, go ocenile kako faktor koj { to delumno pridonесuва за namaluvawe na pobaruva~kata na krediti.

Vo sporedба so oktomври, najgolema promena na neto procentot e zabele`ana kaj faktorot perspektivi na pazarot za stanбena izgradba koj {to za razlika od prethodniот kvartal koga e ocenet kako faktor koj delumno pridonесuва за zgolemuвawe na pobaruva~kata, vo ~etvrtiот kvartal pak e ocenet kako faktor koj { to delumno pridonесuва за namaluvawe na pobaruva~kata.

19. Kako vlijaеja navedenite faktori na pobaruva~kata na potro {uva~ki i ostanati krediti od strana na naselenieto vo izminatite tri meseci (se odнесuва na odgovorot na pra {aweto 17). Ve molime ocenete go sekoj faktor posebno upotrebuvaj}i ja skalata:

--= zna~itelno pridonesuva za namaluvawe na pobaruva~kata
 -= delumno pridonesuva za namaluvawe na pobaruva~kata
 0= pridonesuva za nepromenetost na pobaruva~kata
 += delumno pridonesuva za zgolemuwawe na pobaruva~kata
 ++= zna~itelno pridonesuva za zgolemuwawe na pobaruva~kata
 NP = neprimenljivo

	--	-	0	+	++	NP	Neto procent	
							oktomvri 2006	januari 2007
A) Potrebi za finansirawe			5,0	0,5			0,0	0,0
- Tro { ewe za trajni dobra kako { to se: avtomobili, mebel i sl.			14,1	85,9			71,9	85,9
-Doverba na potro { uva~ite			14,7	71,6	13,7		44,4	85,3
B) Upotreba na alternativni za finansirawe			5,5				0,0	0,0
-Za { tedi na naselenieto			98,7	0,4		0,9	2,6	0,4
-Krediti od ostanati banki		63,1	18,7	18,2			-4,1	-44,9
-Ostanati izvori na finansirawe			95,9	0,4		3,7	15,5	0,4
V) Ostanati faktori , Ve molime navedete gi							0,0	0,0

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na "++" (zna~itelno pridonesuva za povioka pobaruva~ka) i "+" (delumno pridonesuva za povioka pobaruva~ka) i zbirot na "-" (delumno pridonesuva za namaluvawe na pobaruva~kata) i "--" (zna~itelno

Potrebite za finansirawe na trajnite dobra i doverbata na potro { uva~ite, od strana na najgolem broj na banki, se oceneti kako faktori koi delumno pridonesuvaat za zgolemuwawe na pobaruva~kata na potro { uva~kite krediti. Od druga strana, 63,1% od bankite uka `uvaat na kreditite od nivnite konkurenti kako faktor { to vlijael vo nasoka na delumno namaluvawe na pobaruva~kata na potro { uva~kite krediti. Vo sporedba so prethodniot kvartal, pogolemi promeni ima kaj neto procentite na faktorite doverba na potro { uva~ite i na kreditite od ostanati banki, {to se dol `i na zna~itelno pogolemata koncentracija na odgovorite za delumen pridones na ovie faktori za zgolemuwawe, odnosno za namaluvaweto na pobaruva~kata na krediti, soodvetno.

20. Ve molime navedete gi Va { ite o~ekuvawa za nasokata na promena na uslovite za kreditirawe na Va { ata banka, od aspekt na odobruvaweto krediti na naselenieto vo narednite tri meseci.

	Stanbeni krediti		Potro { uva~ki krediti		Ostanati krediti	
	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007	oktomvri 2006	januari 2007
Zna~itelno }e se zaostrat	0,0		0,0		0,0	
Delumno }e se zaostrat	0,0		0,0		0,0	
Vo osnova }e ostanat nepromeneti	50,8	60,6	56,6	68,8	63,9	74,0
Delumno }e se relaksiraat	39,8	29,9	43,5	30,3	36,2	25,1
Zna~itelno }e se relaksiraat	0,0		0,0	0,9	0,0	0,9
Neprimenljivo	9,5	9,5	0,0		0,0	
Vkupno	100,1	100	100,1	100	100,1	100
Neto procent	-39,8	-29,9	-43,5	-31,2	-36,2	-26
Broj na banki koi odgovorile	14	14	14	14	14	14

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na procentite "zna~itelno }e se zaostrat" i "delumno }e se zaostrat" i zbirot na procentite "delumno }e se relaksiraat" i "zna~itelno }e se relaksiraat".

Najgolem del od bankite ne o~ekuvaat promena na uslovite za odobruvawe na krediti na naselenieto, dodeka okolu edna tretina od bankite o~ekuvaat nivno delumno relaksirawe.

21. Ve molime nazna~ete kako o~ekuvate deka }e se promeni pobaruva~kata na krediti od strana na naselenieto vo narednite tri meseci (isklu~uvaj}i gi voobi~aenite sezonski fluktuacii).

	<i>S tanbeni kredi t i</i>		<i>P o t r o { u v a ~ k i k r e d i t i</i>		<i>O s t a n a t i k r e d i t i</i>	
	<i>ok t omv ri 2006</i>	<i>januari 2007</i>	<i>ok t omv ri 2006</i>	<i>januari 2007</i>	<i>ok t omv ri 2006</i>	<i>januari 2007</i>
Zna~itelno }e se namali	0,0		0,0		0,0	
Delumno }e se namali	0,0		0,0		0,0	
Vo osnova }e oстане nepromeneta	43,8	29,3	3,0		3,0	13,7
Delumno }e se zgolemi	46,8	58,4	66,6	85,7	94,9	85,7
Za~itelno }e se zgolemi	0,5	3,2	30,5	14,3	2,2	0,6
Neprimenljivo	9,0	9,1	0,0		0,0	
Vkupno	100	100	100	100	100	100
Ne to procen t	47,3	61,6	97,1	100	97,1	86,3
Broj na banki koi odgovorile	14	14	14	14	14	14

Neto procentot pretstavuva razlika pomeju zbirot na procentite "zna~itelno }e se zgolemi" i "delumno }e se zgolemi" i zbirot na procentite "delumno }e se namali" i "zna~itelno }e se namali".

Vo narednite tri meseci, 85,7% i 58,4% od anketiranite banki, o~ekuvaat deka pobaruva~kata za potro{uva~ki krediti i za stanbeni krediti delumno }e se zgolemi. Pogolemi promeni vo neto procentite ne se zabele`ani.

Karakteristiki na procesot na kreditirawe vo Va{ata banka

Vo slednite dve tabeli se prezentirani odgovorite na bankite na oddelni konkretni pra{awa povrzani so procesot na odobruvawe krediti²

Kreditirawe na pretprijatijata

Faktor/uslov	1	2	3	4	5	
Broj na godini za koi se baraat finansiski izve{tai	1	7	4			1-pomalku od dve, 2-dve, 3-pove}e od dve, 4-ostanato
Frekventnost na poseti na klientite i na potencijalnite klienti		3	9			1-nikoga{, 2-ponekoga{, 3-redovno, 4-ostanato
Naj~esta namena na odobrenite krediti*	7	11	1			1-osnovni sredstva, 2-obrtni sredstva, 3-likvidnost, 4-ostanato
Naj~est soodnos na hipotekata i iznosot na kreditot*	6	7				1-pomalku od dva, 2-dva, 3-pove}e od dva, 4-ostanato
Dostapnost na kreditite bez zalog	9	2		1		1-da, 2-ne, 3-samo ramkovnite, 4-ostanato
Minimalen broj na garanti	3	2			8	
Soodnos na prihodite na garantot i mese~nata otplata*	2	4		3	4	1-pomalku od edna tretina, 2-edna tretina, 3-pove}e od edna tretina, 4-ostanato
Zadol`itelen ekskluziven odnos so bankata pri dolgoro~no kreditirawe	3	3	5	1		1-da, 2-ne, 3-za neko i nameni, 4-ostanato
Koj gi odobruva kreditite?*		1	2		6	1-upravniot odbor, 2-kreditniot odbor, 3-upravniot i kreditniot odbor, 4-ostanato
do 100.000 evra		6		1	5	1) Upravniot odbor; 2) Kreditniot odbor; 3) Upravniot i Kreditniot odbor; 4) ostanato
od 100.000 evra do 500.000 evra		6	1		5	1) Upravniot odbor; 2) Kreditniot odbor; 3) Upravniot i Kreditniot odbor; 4) ostanato
nad 500.000 evra*	2	3	2	1	5	1) Upravniot odbor; 2) Kreditniot odbor; 3) Upravniot i Kreditniot odbor; 4) ostanato
Voobi~aeno vremetraewe na postapkata na odobruvawe kredit	6	7		1		1-pomalku od edna sedmica, 2-edna do dve sedmici, 3-pove}e od dve sedmici, 4-ostanato
Kolku iznesuva prose~noto vremetraewe na realizacija na hipotekite?	1	6	4		1	1-pomalku od {est meseci, 2-od {est do dvanaeset meseci, 3-edna do dve godini, 4-pove}e od dve godini, 5-ostanato

*Oddelni banki odgovorile so pove}e od eden odgovor, ili del od bankite ne odgovorile na pra{aweto.

² Odgovorite ozna~uvaat broj na banki.

Kreditirawe na naselenieto

Faktor/uslov	1	2	3	4	5	
Dali brojot na meseci na postojano vrabotuvawe na baratelot na kredit e relevanten pri odobruvaweto na kredit?	1	12			1	1-ne, 2-da,
Kolkav broj na meseci na postojano vrabotuvawe na baratelot na kredit, voobi~aeno se zema predvid?	5	5	3		1	1-do {est meseci, 2-od {est do dvanaeset meseci, 3-od 1 godina do dve godini, 4-nad dve godini
Naj~est soodnos na hipotekata i iznosot na kreditot	5	7	1		1	1- pomalku od dva, 2-dva, 3-pove}e od dva, 4-ostanato
Dostapnost na kreditite bez zalog	10	1	1	1	1	1-da, 2-ne, 3-samo ramkovnite krediti, 4-ostanato
Minimalen broj na `iranti	4	4			6	
Soodnos na prihodite na `irantot i mese~nata otplata*	2	11			2	1-pomalku od edna tretina, 2-edna tretina, 3-pove}e od edna tretina, 4-ostanato
Avtomatizirano odobruvawe na krediti na naselenieto	4	7	2		1	1-da, 2-ne, 3-ostanato
Zadol`itel en ekskluziven odnos so bankata pri dolgoro~no kreditirawe		10	3		1	1-da, 2-ne, 3-za nekoj nameni, 4-ostanato
Koj gi odobruva kreditite od nad 20.000 evra?*	2	9	1	2	1	1-upravniot odbor, 2-kreditniot odbor, 3-upravniot i kreditniot odbor, 4-ostanato
Voobi~aeno vremetraawe na postapkata na odobruvawe kredit *	9	5			1	1-pomalku od edna sedmica, 2-edna do dve sedmici, 3-pove}e od dve sedmici, 4-ostanato
Kolku iznesuva prose~noto vremetraawe na realizacija na hipotekite?	5	5	1		3	1-pomalku od {est meseci, 2-od {est do dvanaeset meseci, 3-edna do dve godini, 4-pove}e od dve godini, 5-ostanato

*Oddelni banki odgovorile so pove}e od eden odgovor, ili del od bankite ne odgovorile na prafaweto.

Rezime na rezultate od Anketata za kreditna aktivnost od januar i 2007 godina

I. Kreditirawe na pretprijatija

Rezultatite od anketata za kreditnata aktivnost vo ~etvrtiot kvartal na 2006 godina uka`uvaat na natamo{no odr`uvawe na trendot na *delumno relaksirawe na uslovite za kreditirawe na korporativniot sektor*, vo najgolema merka pod vlijanie na konkurencijata od drugi banki, pristapot na bankata do pazarnoto finansirawe, likvidnosta pozicija na bankata kako i o~ekuvawata za perspektivata na grankata na koja i pripala pretprijatieto. Specifi~nost za ovoj kvartal pretstavuva zna~itelniot porast na procentot na banki koi uka`uvaat na delumno relaksirawe na uslovite za dolgoro~no kreditirawe (85,4%, nasproti 61,1% vo prethodniot kvartal). *Od aspekt na oddelni specifi~ni uslovi na kreditirawe*, i vo ovoj kvartal najgolem procent od bankite (85,3%) uka`uvaat na kamatnata stapka kako uslov {to delumno, odnosno zna~itelno e porelaksiran. Pritoa, isto kako i vo prethodniot kvartal monetarnata politika, samo 25,3% od bankite ja ocenuvaat kako faktor {to vlijael vrz kamatnata politika na bankite, {to mo`e da se objasni so malite promeni vo monetarnata politika vo ovoj kvartal. *Od aspekt na pobaruva~kata na krediti od strana na korporativniot sektor*, najgolemiot broj od anketiranite banki ja ocenuvaat kako delumno zgolesena, nasproti prethodniot kvartal koga pobaruva~kata na krediti od najgolem broj banki be{e oceneta kako nepromeneta. O~ekuvawata na pogolem del od bankite za prviot kvartal na 2007 godina se vo nasoka na nepromenetost na uslovite za kreditirawe i delumno zgolemuwawe na pobaruva~kata na krediti.

II. Kreditirawe na naselenie

Vo domeno t na kreditirawe na naselenieto, vo posledniot kvartal od 2006 uslovi na godina se zabele`uva pomestuvawe na odgovorite na bankite od vo osnova nepromeneti uslovi na kreditirawe vo nasoka na delumna odnosno zna~itelna relaksiranost na uslovite za odobruvawe na stanbeni i potro{uva~kite krediti, soodvetno. *Od aspekt na stanbeno t o kreditirawe*, pove}e od polovina od bankite uka`uvaat na cenata na kreditite i proviziite kako uslovi {to se delumno relaksirani (proviziite vo prethodniot kvartal pove}e od polovina od bankite gi ocenija kako nepromeneti). Konkurencijata od drugi banki i percepiciite za vkupnata ekonomska aktivnost i ponatamu pretstavuvaat dominantni faktori za podinami~nata aktivnost na pazarot na stanbeni krediti. Pobaruva~kata za stanbeni krediti vo posledniot kvartal e oceneta kako re~isi nepromeneta.³ *Od aspekt na potro{uva~kite krediti*, cenata na kreditite i nakamatnite prihodi se navedeni kako faktori {to se delumno ili zna~itelno relaksirani, dodeka konkurencijata od drugi banki i o~ekuvawata za vkupnata ekonomska aktivnost, najgolem del od bankite gi naveduvaat kako faktori {to pridonesuvaat za relaksirawe na uslovite na kreditirawe. Kako i vo prethodniot kvartal, najgolem

³ Iako bankite ne se izjasnuvaat za namaluvawe na pobaruva~kata na stanbeni krediti, sepak okolu 40% od bankite uka`uvaat na perspektivite na pazarot na stanbena izgradba kako faktor {to delumno pridonesuva za namaluvawe na pobaruva~kata, nasproti prethodnite dva kvartala koga deluva{e vo obratna nasoka. Vakvata promena, delumno uka`uva na ~uvstvitelnosta na ovoj pazaren segment na problemite na pazarot na nadvi`nosti {to se pojavija vo prethodniot kvartal.

del od bankite ja ocenuvaa *pobaruva~kata na potro{uva~ki krediti* kako delumno porelaksirana, pri {to potrebite za finansirawe na potro{uva~kata na trajni dobra i doverbata na potro{uva~ite se navedeni kako faktori {to pridonesuvaat za porast na pobaruva~kata. *O~ekuvawata na najgolem del od bankite za prviot kvartal na 2007 godina* se vo nasoka na nepromenetost na uslovite na kreditirawe na naselenieto i delumen porast na pobaruva~kata na krediti na ovoj segment.

Tabela 1

Rezime na anketata vo segmentot na kreditirawe na pretprijatija*

	oktomvri 2006	januari 2007
1. Ocenka na prethodniot kvartal		
a) Uslovi za kreditirawe		
Delumno porelaksirani	63,2%	60,3%
Faktori		
Konkurencija od drugi banki	91%	90,3%
O~ekuvawa za perspektivata na grankata na koja i pripaja pretprijatieto i na perspektivite na poedine~nite firmi	85,2%	54,6%
Likvidnosnata pozicija na bankata	63,5%	61%
Promeni kaj oddelni uslovi		
Kamatna stopka		
Delumno ili zna~itelno porelaksirana	81,7%	85,3%
b) Pobaruva~ka na krediti		
Delumno e zgolemena	27,9%	90,5%
Faktori		
Potrebi za finansirawe investicii vo osnovni sredstva	66,3%	97%
2. O~ekuvawa za naredniot kvartal		
a) Uslovi za kreditirawe	Nepromeneti (66,6%)	Nepromeneti (62,8%)
b) Pobaruva~ka na krediti	Delumno zgolemuvawe (61,4%)	Delumno zgolemuvawe (60%)

* Prezentirani se odgovorite za koi se izjasnile najgolem broj od anketirane banki.

Tabela 2

Rezime na anketata vo segmentot na kreditirawe na naselenie*

	<i>oktomври 2006</i>	<i>januari 2007</i>
1. Ocenka za prethodniot kvartal		
a) Uslovi za kreditirawe		
Stanbeni krediti	Vo osnova ostanaa nepromeneti (69,1%)	Delumno ili zna~itelno porelaksirani (77,6%)
Potrofuva~ki krediti	Delumno ili zna~itelno porelaksirani (65,3%)	Delumno ili zna~itelno porelaksirani (80,3%)
Faktori (stanbeni krediti)		
Konkurencija od drugi banki	85,2%	85,3%
O~ekuvawa za vkupnata ekonomska aktivnost	44,3%	45,3%
Faktori (potrofuva~ki krediti)		
Konkurencija od drugi banki	89,1%	86,8%
O~ekuvawa za vkupnata ekonomska aktivnost	47,5%	46,2%
Promeni kaj oddelni uslovi (stanbeni krediti)		
Kamatna stopka		
Delumno ili zna~itelno porelaksirana	8,7%	63,9%
Provizii		
Delumno relaksirani	0%	55,5%
Promeni kaj oddelni uslovi (potrofuva~ki krediti)		
Kamatna stopka		
Delumno ili zna~itelno porelaksirana	49,3%	79,8%
Dostavuvawe na zaemite		
Delumno relaksirani	54,1%	31,5%
Nekamatni prihodi		
Delumno ili zna~itelno porelaksirani	13,3%	55,5%
b) Pobaruva~ka na krediti		
Delumno porelaksirana		
Potrofuva~ki krediti	71,9%	72,2%
Faktori		
Trofuwe za trajni dobra	71,9%	85,9%
Doverba na potrofuva~ite	44,4%	85,3%
2. O~ekuvawa za naredniot kvartal		
a) Uslovi za kreditirawe		
Stanbeni krediti	Nepromeneti (50,8%)	Nepromeneti (60,6%)
Potrofuva~ki krediti	Nepromeneti (56,6%)	Nepromeneti (68,8%)
b) Pobaruva~ka na krediti		
Stanbeni krediti	Delumno zgolemuwawe (46,8%)	Delumno zgolemuwawe (58,4%)
Potrofuva~ki krediti	Delumno zgolemuwawe (66,6%)	Delumno zgolemuwawe (85,7%)

Prezentirani se odgovorite za koi se izjasnile najgolem broj od anketiranite banki.